

Przedmiotowy System Oceniania z historii

dla klas IV-VI

w roku szkolnym 2011/2012

/PSO z historii zgodny jest z WSO w Szkole Podstawowej im. J. Brzechwy w Paprotni/

1. Podręczniki:

- klasa IV – B. Szeweluk-Wyrwa, W. Surdyk-Fertsch „Dzień dobry, historio!” Nowa Era
- klasa V – Grzegorz Wojciechowski „Dzień dobry, historio!” Nowa Era”
- klasa VI - Grzegorz Wojciechowski „Dzień dobry, historio!” Nowa Era”

2. Program:

Program nauczania historii w klasach IV-VI szkoły podstawowej „Człowiek i jego cywilizacja” Wiesława Surdyk – Fertach, Bogumiła Szeweluk-Wyrwa, Grzegorz Wojciechowski.

Numer dopuszczenia: DKW-4014 - 175/99

3.

OCENIANIE

FORMA PRACY	CZĘSTOTLIWOŚĆ	OCENA
Odpowiedź ustna z ostatnich 1-3 lekcji	na bieżąco	ocena
Kartkówka	kilka razy w półroczu lub wg uznania nauczyciela	wg skali procentowej 100%-97% punktów - cel 90%-96% punktów - bdb 89%-75% punktów - db 74%-50% punktów - dst 49%-34% punktów - dop 33%-0% punktów - ndst
Sprawdzian –zapowiedziana z tygodniowym wyprzedzeniem	zgodnie z realizowanym planem wynikowym	
Praca domowa ¹ - ustnie	na bieżąco	ocena 1 – 6 wg kryteriów wymagań na poszczególne oceny

¹ **Prace domowe** mogą być sprawdzane w następujący sposób:

- wybiórczo na ocenę podczas lekcji, jak również po zajęciach (prace dodatkowe),
- poprzez głośne odczytanie przez ucznia,
- wspólnie z całą klasą.

Prace domowe nie zawsze muszą być oceniane.

- pisemnie - dodatkowa	na bieżąco	„+”(pięć „+” daje bdb) lub ocena 6
Aktywność na lekcji	na bieżąco	„+”(pięć „+” daje bdb) lub ocena
Prace dodatkowe (albumy, plakaty, referaty, projekty)	nie więcej niż dwie w półroczu	„+” lub ocena 4-6
Udział w konkursach przedmiotowych	zgodnie z terminarzem konkursów	- ocena częściowa 5 lub 6 za osiągnięcia w szkolnych lub międzyszkolnych konkursach

4. Nieprzygotowanie / zgłaszane na początku lekcji /

- 2 razy w półroczu /w zależności od liczby godzin w półroczu/
- każde następne nieusprawiedliwione nieprzygotowanie - ocena niedostateczna
- **nieprzygotowania nie wolno zgłaszać przed zapowiedzianym sprawdzianem i powtórzeniem**

5. Brak pracy domowej / zgłaszany na początku lekcji /

- 1 - 2 razy w półroczu
- każdy następny brak pracy domowej - ocena niedostateczna

6. Nieobecność

- na sprawdzianie – uczeń ma obowiązek napisać pracę w terminie do 2 tygodni od powrotu do szkoły (w razie odmowy pisania – otrzymuje ocenę niedostateczną)
- po nieobecności do 5 dni – uczeń ma obowiązek zgłosić się do szkoły z uzupełnionym zeszytem

7. Poprawa

- każdej oceny ze sprawdzianu – do 2 tygodni od otrzymania oceny z pracy, w formie pisemnej, w ustalonym terminie dodatkowym
- dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy.
- uczeń poprawia sprawdzian tylko raz, w ustalonym terminie dodatkowym
- do dziennika obok oceny niedostatecznej wpisuje się ocenę poprawioną
- uczeń, który nie poprawił oceny, traci prawo do następnych poprawek
- w przypadku uzyskania przez ucznia z pracy poprawkowej drugiej oceny niedostatecznej lub oceny równorzędnej lub niższej od oceny otrzymanej

z pracy klasowej, nie zostaje ona wpisana do dziennika, a obok wpisuje się „-
„, np.: 1/-

8. Nie ocenia się

- ucznia w sytuacjach losowych
- do 2 dni po tygodniowej usprawiedliwionej nieobecności w szkole

9. Udostępnianie prac pisemnych

- każdy nauczyciel jest zobowiązany do przechowywania prac pisemnych przez okres bieżącego roku szkolnego i w razie potrzeby udostępniać je do wglądu na terenie szkoły uczniom i rodzicom/prawnym opiekunom

10. Ocena za I półrocze i roczna

- a) Ocena półroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Skala ocen jest cyfrowa od 1 do 6.

O ocenie decydują:

- oceny z samodzielnej pracy ucznia (sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne),
- oceny wspomagające (aktywność na lekcji, prace dodatkowe, prace domowe).

Waga ocen jest zróżnicowana. Największą wartość mają:

- oceny ze sprawdzianów, kartkówek,
- odpowiedzi ustnych z poprzednich lekcji

- b) o przewidywanej ocenie za I półrocze (rocznej) nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców (poprzez wychowawcę):

- o ocenie niedostatecznej /pisemnie/ - na miesiąc przed wystawieniem oceny
- o innej ocenie /informacja w formie ustnej/ - na tydzień przed wystawieniem oceny

- c) na koniec półrocza nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów poprawkowych i zaliczeniowych; ocenę roczną wystawia się na podstawie ocen uzyskanych w ciągu całego roku szkolnego

- d) ocenę półroczną (roczną) nauczyciel wystawia najpóźniej na tydzień przed terminem klasyfikacji półrocznej (rocznej)

- e) uczeń może nie być klasyfikowany z zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach

edukacyjnych, przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania. Uczeń nieklasyfikowany może zdawać egzamin klasyfikacyjny z powodu usprawiedliwionej nieobecności lub nieusprawiedliwionej nieobecności na wniosek rodziców. Warunki i tryb przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego zawiera Statut szkoły - § 43.

- f) w sytuacji, gdy uczeń kwestionuje ocenę klasyfikacyjną, może przystąpić do egzaminu sprawdzającego. Warunki i tryb przeprowadzenia egzaminu sprawdzającego zawiera Statut szkoły - § 44.
- g) uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) egzamin poprawkowy z tych zajęć. Warunki i tryb przeprowadzenia egzaminu poprawkowego określone są w Statucie szkoły /§ 42/

11. Wymagania ogólne na poszczególne oceny

Uczeń otrzymuje ocenę:

celującą, gdy:

- posiada wiedzę wykraczającą poza obowiązkowe wymagania programowe,
- systematycznie pracuje nad pogłębieniem wiedzy historycznej, czyta książki historyczne, uczestniczy i osiąga sukcesy w szkolnych i poza szkolnych konkursach i olimpiadach historycznych,
- jego zasób wiedzy i umiejętności historyczne wskazują na wyraźne uzdolnienia humanistyczne,
- był systematyczny i samodzielny w pracy na lekcji i w domu
- cechował się aktywnością na zajęciach
- rozwiązywał zadania i problemy o znacznym stopniu trudności
- zna daty faktów, wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych,
- zna zależność między dziejami Polski i powszechnymi
- zna źródła historyczne i ocenia ich przydatność do rekonstrukcji wydarzeń historycznych,
- potrafi wyszukiwać niezbędne informacje w różnych źródłach historycznych i środkach wiedzy historycznej (podręcznik, różne rodzaje map, tekst źródłowy, literatura),

- na podstawie różnych przekazów źródłowych i wiedzy ogólnej potrafi przedstawić własny obraz przeszłości oraz formułować własne wnioski, oceny i sądy historyczne oraz je uzasadnić (np. biorąc udział w dyskusji),
- dostrzega związki między wydarzeniami w przeszłości a teraźniejszością,
- potrafi rozpoznać rodzaje tempa zmian i wyjaśnić różnice (gwałtowne – rewolucyjne, stopniowe – ewolucyjne)

bardzo dobrą, gdy:

- opanował treści i problemy objęte programem nauczania
- był systematyczny i samodzielny w pracy na lekcji i w domu
- cechował się aktywnością na zajęciach
- rozwiązywał zadania i problemy o znacznym stopniu trudności
- zna daty faktów, wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych,
- zna zależność między dziejami Polski i powszechnymi
- zna źródła historyczne i ocenia ich przydatność do rekonstrukcji wydarzeń historycznych,
- potrafi wyszukiwać niezbędne informacje w różnych źródłach historycznych i środkach wiedzy historycznej (podręcznik, różne rodzaje map, tekst źródłowy, literatura),
- na podstawie różnych przekazów źródłowych i wiedzy ogólnej potrafi przedstawić własny obraz przeszłości oraz formułować własne wnioski, oceny i sądy historyczne oraz je uzasadnić (np. biorąc udział w dyskusji),
- dostrzega związki między wydarzeniami w przeszłości a teraźniejszością,
- potrafi rozpoznać rodzaje tempa zmian i wyjaśnić różnice

▪ dobrą, gdy:

- był systematyczny, terminowo wywiązywał się z zadań
- zna daty, fakty i pojęcia złożone,
- zna postacie historyczne i potrafi ocenić ich rolę w omawianych wydarzeniach,
- potrafi określić czas trwania wydarzeń (zna daty początkowe i końcowe omawianych wydarzeń),
- potrafi wyjaśnić zależności między różnymi dziedzinami życia człowieka, dostrzega dynamikę zmian w przeszłości, a także porównując wydarzenia z przeszłości dostrzega analogie historyczne,

- potrafi wyjaśnić różnice w opisie tych samych wydarzeń przez różnych autorów (rozumie tekst źródłowy i potrafi go zinterpretować),
- prawidłowo posługuje się terminologią historyczną i wykorzystuje mapę jako źródło informacji,
- jest aktywny na lekcjach (bierze udział w dyskusji, prezentuje własne zdanie), wykonuje prace związane z procesem lekcyjnym, jest kreatywny (uczestniczy w inscenizacjach lekcyjnych i chętnie wchodzi w role).

dostateczną, gdy:

- samodzielnie rozwiązywał problemy o niewielkim poziomie trudności, łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego
- opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym, określonym przez podstawę programową
- dysponuje w stopniu dostatecznym zasobem wiedzy przewidzianej przez program nauczania,
- zna daty, fakty i pojęcia złożone,
- zna przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń oraz rolę postaci historycznych w tych wydarzeniach,
- potrafi samodzielnie uporządkować chronologicznie fakty i wydarzenia (ustalić następstwo w czasie faktów i wydarzeń historycznych), a następnie nanieść je na linię czasu,
- zna podstawowe źródła wiedzy o przeszłości i wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji,
- potrafi zredagować notatkę, ułożyć plan i przedstawić rekonstrukcję wydarzeń na podstawie treści podręcznika,
- poprawnie wyraża swoje myśli w mowie i piśmie.
- bywał nieprzygotowany do zajęć
- czasami pracuje samodzielnie

dopuszczającą, gdy:

- opanował wiadomości i umiejętności na poziomie wymagań koniecznych (jest to podstawowa wiedza i umiejętności niezbędne do wykonania samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela zadań o niewielkim stopniu trudności),

- posiada konieczną wiedzę z historii Polski i świata,
- zna podstawowe pojęcia z zakresu historii,
- potrafi uszeregować wydarzenia w czasie (umieszcza wydarzenia i daty na osi czasu – linii chronologicznej) i przestrzeni (wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń), w związkach poprzedzania, współistnienia i następstwa (potrafi określić kolejność wydarzeń),
- potrafi posługiwać się podręcznikiem, słownikiem, encyklopedią aby zgromadzić podstawowe informacje dla opisu i oceny faktów,
- przy pomocy nauczyciela potrafi ocenić dane wydarzenie i uzasadnić własne stanowisko.
- kojarzyć postacie historyczne z wydarzeniami.

niedostateczną, gdy:

- nie spełnia wymagań koniecznych
- nie potrafi wykonać najprostszyc zadań nawet przy pomocy nauczyciela
- nie rokuje nadziei na uzupełnienie zaległości
- zaległości uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z przedmiotu
- nie zna nawet małej części materiału przerabianego na lekcjach
- nie wykazuje chęci do nauki ani żadnej aktywności
- prowadzi zeszyt niesystematycznie albo wcale nie prowadzi zeszytu
- świadomie opuszcza prace klasowe, sprawdziany i ich poprawę
- nie przyswoił umiejętności przydatnych życiowo
- nie dysponuje wystarczającym zasobem leksykalnym

12. Postanowienia końcowe

- a) Na pierwszej godzinie języka polskiego uczniowie są zapoznawani z PSO.
- b) Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z realizowanych działów są do wglądu u nauczyciela przedmiotu oraz w bibliotece szkolnej.
- c) Nauczyciel na pierwszym zebraniu /do 20 września/ informuje rodziców o sposobie oceniania z przedmiotu (PSO jest do wglądu w bibliotece szkolnej). Ponadto zainteresowani rodzice mogą zapoznać się z zasadami PSO na indywidualnych spotkaniach.
- d) O ocenach cząstkowych lub półrocznych informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich udostępniając na piśmie zestawienie ocen lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami.

Rodzice są zobowiązani do podpisywania ocen z prac domowych (gdy uczeń jej nie odrobi lub uzyska ocenę niedostateczną).

- e) W czasie pracy z uczniami, którzy mają orzeczenie/opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o dostosowaniu wymagań edukacyjnych zawsze uwzględnia się zalecenia poradni. Indywidualizacja nauczania odbywa się poprzez:
- Dostosowanie ćwiczeń do możliwości ucznia /ćwiczenia o niższym stopniu trudności/
  - Przydzielanie więcej czasu na wykonanie zadań wymagających pisemnego opracowania /także podczas kartkówek i sprawdzianów/
  - Odczytywanie przez nauczyciela treści zadań
  - Szczególną pomoc nauczyciela; udzielanie na lekcjach dodatkowych wskazówek, objaśnień, pytań naprowadzających na właściwy tok myślenia, ćwiczeń utrwalających istotne wiadomości.
- f) U uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim ocenie podlega wkład pracy, aktywność na lekcjach oraz nauczyciel przygotowuje testy i sprawdziany dostosowane do możliwości ucznia. Nauczyciel dostosowuje również wymagania do indywidualnych zaleceń zawartych w opiniach Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej.